

REGULAMIN ODPOWIEDZIALNEGO KORZYSTANIA ZE SZTUCZNEJ INTELIGENCJI

W SZKOLE PODSTAWOWEJ NR 1 IM. JANUSZA KORCZAKA W SZPROTAWIE

§ 1. Postanowienia ogólne

1. Regulamin określa zasady bezpiecznego, odpowiedzialnego, etycznego i zgodnego z prawem korzystania z narzędzi wykorzystujących sztuczną inteligencję (AI) przez uczniów i nauczycieli Szkoły Podstawowej nr 1 im. Janusza Korczaka w Szprotawie.
2. Regulamin ma zastosowanie do korzystania z narzędzi AI:
 - 1) podczas zajęć edukacyjnych i innych zajęć organizowanych przez szkołę;
 - 2) podczas wykonywania zadań, projektów, prac domowych i innych prac uczniowskich;
 - 3) w pracy dydaktycznej, wychowawczej i organizacyjnej nauczycieli;
 - 4) przy przygotowywaniu materiałów edukacyjnych, prezentacji, ćwiczeń i innych zasobów wykorzystywanych w szkole;
 - 5) z wykorzystaniem szkolnych lub prywatnych urządzeń, jeżeli korzystanie z AI pozostaje związane z realizacją zadań szkolnych.
3. Celem regulaminu nie jest ograniczanie dostępu do nowych technologii, lecz kształtowanie umiejętności korzystania z nich w sposób świadomy, krytyczny, bezpieczny i odpowiedzialny.
4. Szkoła uznaje rozwijanie kompetencji związanych ze sztuczną inteligencją, w tym umiejętności oceny wiarygodności informacji, rozumienia ograniczeń AI, ochrony prywatności i odpowiedzialnego tworzenia treści, za element współczesnej edukacji cyfrowej.

§ 2. Podstawowe pojęcia

1. Przez **AI (sztuczną inteligencję)** rozumie się systemy informatyczne wykorzystujące technologie umożliwiające m.in. generowanie, analizowanie, przetwarzanie lub przekształcanie tekstu, obrazu, dźwięku, filmu, kodu lub innych treści.
2. Przez **narzędzie AI** rozumie się w szczególności chatboty, generatory tekstu, obrazu, prezentacji, muzyki, filmu, głosu, narzędzia tłumaczące, systemy wspierające analizę danych, programowanie oraz inne aplikacje wykorzystujące AI.
3. Przez **treść wygenerowaną przez AI** rozumie się materiał wytworzony w całości lub częściowo przez narzędzie wykorzystujące sztuczną inteligencję.
4. **Korzystanie z AI** obejmuje zarówno generowanie treści, jak i jej poprawianie, tłumaczenie, streszczanie, analizowanie, przekształcanie lub rozwijanie.

§ 3. Zasady podstawowe

Korzystanie z AI w szkole opiera się na następujących zasadach:

1. **Człowiek podejmuje decyzję.** AI jest narzędziem wspierającym pracę ucznia lub nauczyciela i nie zastępuje ich odpowiedzialności.
2. **AI nie jest nieomylnym źródłem wiedzy.** Każda istotna informacja wygenerowana przez AI powinna zostać zweryfikowana w wiarygodnych źródłach.
3. **Chronimy prywatność.** Do narzędzi AI nie wprowadzamy danych osobowych, informacji poufnych ani danych dotyczących innych osób, jeżeli nie istnieje wyraźna podstawa prawna i zgoda szkoły na takie działanie.
4. **Szanujemy prawa autorskie.** Korzystanie z AI nie zwalnia z obowiązku przestrzegania przepisów prawa autorskiego.
5. **Jesteśmy uczciwi.** Uczeń i nauczyciel informują o wykorzystaniu AI, jeżeli miało ono istotny wpływ na powstanie przygotowanego materiału.
6. **Nie wyręczamy się AI w uczeniu się.** Celem wykorzystania AI jest wspieranie procesu uczenia się, a nie zastępowanie samodzielnego myślenia.
7. **Dbamy o dobrostan.** AI nie może być wykorzystywana do ośmieszania, nękania, manipulowania, wywierania presji ani naruszania godności innych osób.

§ 4. Zasady korzystania z AI przez uczniów

1. Uczeń nie może korzystać z narzędzi AI w celach edukacyjnych, bez wiedzy nauczyciela.
2. AI może być wykorzystywana za zgodą nauczyciela do:
 - 1) poszukiwania inspiracji;
 - 2) wyjaśniania trudnych zagadnień;
 - 3) tworzenia pytań do powtórzenia materiału;
 - 4) ćwiczenia języka obcego;
 - 5) uzyskiwania informacji zwrotnej do własnej pracy;
 - 6) generowania pomysłów do projektu;
 - 7) tworzenia materiałów pomocniczych;
 - 8) rozwijania i porządkowania własnych pomysłów.
3. Uczeń nie może przedstawiać treści wygenerowanej przez AI jako własnej samodzielnej pracy, jeżeli nauczyciel nie zezwolił na takie wykorzystanie.
4. Jeżeli nauczyciel dopuścił wykorzystanie AI przy wykonywaniu zadania, może określić:
 - 1) zakres dozwolonego wykorzystania AI;
 - 2) sposób oznaczenia wykorzystania AI;
 - 3) obowiązek przedstawienia wykorzystanych poleceń (promptów);
 - 4) obowiązek wskazania źródeł wykorzystanych do weryfikacji odpowiedzi AI;
 - 5) obowiązek ustnego przedstawienia lub obrony wykonanej pracy.

5. Uczeń powinien być w stanie wyjaśnić treść pracy, którą przedkłada nauczycielowi.
6. W przypadku prac, w których samodzielność jest elementem ocenianych wymagań, uczeń nie może wykorzystywać narzędzi AI.

§ 5. Oznaczanie wykorzystania AI przez uczniów

1. Jeżeli wykorzystanie AI miało istotny wpływ na powstanie pracy, uczeń powinien poinformować o tym nauczyciela.
2. Informacja może mieć formę krótkiej adnotacji, np.:

„W przygotowaniu pracy wykorzystałem/am narzędzie AI [nazwa narzędzia] do [zakres wykorzystania]. Treść została przeze mnie sprawdzona, zmodyfikowana i uzupełniona.”

3. Nauczyciel może wprowadzić własny sposób dokumentowania wykorzystania AI, dostosowany do rodzaju zadania.
4. Samo wskazanie użycia AI nie zastępuje podania źródeł wykorzystanych przez ucznia.

§ 6. Czego uczniom nie wolno robić z wykorzystaniem AI

Uczeń nie może:

1. wprowadzać do publicznych lub niezatwierdzonych narzędzi AI danych osobowych swoich, innych uczniów, nauczycieli lub pracowników szkoły;
2. wprowadzać do AI informacji dotyczących zdrowia, sytuacji rodzinnej, pomocy psychologiczno-pedagogicznej, niepełnosprawności, orzeczeń, opinii poradni lub innych informacji wrażliwych;
3. przysyłać zdjęć, nagrań głosu lub filmów przedstawiających inne osoby bez odpowiedniej podstawy i zgody;
4. tworzyć za pomocą AI treści ośmieszających, obraźliwych, dyskryminujących, pornograficznych, przemocowych lub naruszających dobra osobiste;
5. tworzyć lub rozpowszechniać fałszywych materiałów przedstawiających uczniów, nauczycieli lub inne osoby, w szczególności deepfake'ów;
6. wykorzystywać AI do podszywania się pod inną osobę;
7. wykorzystywać AI do oszustwa podczas sprawdzianów, kartków, egzaminów lub innych form sprawdzania wiedzy, jeżeli nauczyciel nie dopuścił takiej formy;
8. wykorzystywać AI do obchodzenia zabezpieczeń, uzyskiwania nieuprawnionego dostępu do systemów informatycznych lub podejmowania działań naruszających bezpieczeństwo cyfrowe szkoły;
9. wykorzystywać AI do nękania, manipulowania lub wywierania presji na innych uczniach.

§ 7. Ochrona danych osobowych i prywatności

1. Korzystanie z AI w szkole musi odbywać się z poszanowaniem przepisów o ochronie danych osobowych, w szczególności RODO.
2. Szkoła stosuje zasadę minimalizacji danych – do narzędzia AI przekazywane są wyłącznie informacje niezbędne do wykonania określonego zadania.
3. Uczniowie i nauczyciele nie mogą wprowadzać do ogólnodostępnych narzędzi AI danych umożliwiających identyfikację innych osób, w szczególności:
 - 1) imienia i nazwiska;
 - 2) adresu;
 - 3) numeru telefonu;
 - 4) adresu e-mail;
 - 5) numeru PESEL;
 - 6) informacji o stanie zdrowia;
 - 7) informacji dotyczących niepełnosprawności;
 - 8) informacji dotyczących sytuacji rodzinnej lub materialnej;
 - 9) informacji zawartych w dokumentacji psychologiczno-pedagogicznej;
 - 10) innych informacji objętych ochroną;
 - 11) wizerunku, głosu, danych biometrycznych.

§ 8. Zasady korzystania z AI przez nauczycieli

1. Nauczyciel może wykorzystywać AI jako narzędzie wspierające:
 - 1) planowanie lekcji;
 - 2) tworzenie materiałów dydaktycznych;
 - 3) przygotowywanie ćwiczeń i zadań o różnym poziomie trudności;
 - 4) dostosowywanie materiałów do zróżnicowanych potrzeb uczniów;
 - 5) przygotowywanie pytań i informacji zwrotnej;
 - 6) tworzenie propozycji projektów i aktywności;
 - 7) generowanie inspiracji do działań wychowawczych;
 - 8) przygotowywanie materiałów do pracy indywidualnej;
 - 9) analizowanie własnych pomysłów dydaktycznych;
 - 10) wspieranie pracy organizacyjnej.
2. Nauczyciel ponosi odpowiedzialność za treści przekazane uczniom, niezależnie od tego, czy zostały przygotowane samodzielnie, czy z wykorzystaniem AI.
3. Materiały wygenerowane przez AI należy przed wykorzystaniem sprawdzić pod względem:
 - 1) poprawności merytorycznej;
 - 2) zgodności z podstawą programową i programem nauczania;
 - 3) adekwatności do wieku i możliwości uczniów;
 - 4) poprawności językowej;
 - 5) rzetelności źródeł;

- 6) możliwych błędów, uprzedzeń lub stereotypów.
4. Nauczyciel jest zobowiązany do oznaczenia materiału dydaktycznego wygenerowanego lub istotnie zmodyfikowanego z wykorzystaniem narzędzi sztucznej inteligencji, poprzez zamieszczenie informacji o wykorzystaniu AI, np. w formie adnotacji: „**Materiał opracowany z wykorzystaniem narzędzia AI:**”.

§ 9. Ocenianie uczniów a AI

1. Niedopuszczalne jest automatyczne obniżanie oceny ucznia wyłącznie na podstawie podejrzenia, że wykorzystał AI. W przypadku wątpliwości dotyczących samodzielności pracy nauczyciel może zastosować dodatkowe sposoby weryfikacji, w szczególności rozmowę z uczniem, krótką prezentację, wyjaśnienie sposobu wykonania zadania lub wykonanie analogicznego zadania w warunkach kontrolowanych.
2. Szkoła nie stosuje narzędzi AI służących do rozpoznawania emocji uczniów w celach dydaktycznych, wychowawczych lub kontrolnych.

§ 10. AI a uczniowie ze zróżnicowanymi potrzebami edukacyjnymi

1. AI może być wykorzystywana jako narzędzie wspierające dostępność edukacji, w szczególności poprzez:
 - 1) upraszczanie tekstów;
 - 2) zmianę sposobu prezentacji informacji;
 - 3) wspieranie komunikacji;
 - 4) tworzenie materiałów o różnym poziomie trudności;
 - 5) wspieranie uczniów mających trudności w czytaniu i pisaniu;
 - 6) tworzenie dodatkowych ćwiczeń utrwalających.
2. Wykorzystanie AI nie może prowadzić do stygmatyzowania ucznia ani ujawniania jego specjalnych potrzeb osobom nieuprawnionym.
3. Materiały wygenerowane przez AI dla ucznia wymagają oceny nauczyciela lub specjalisty pod kątem ich adekwatności.

§ 11. AI w procesie dydaktycznym

1. Nauczyciel, wykorzystując AI podczas lekcji, powinien jasno określić cel jej wykorzystania.
2. Korzystanie z AI powinno rozwijać przede wszystkim:
 - 1) krytyczne myślenie;
 - 2) kreatywność;
 - 3) umiejętność weryfikowania informacji;
 - 4) samodzielność;
 - 5) rozwiązywanie problemów;
 - 6) kompetencje cyfrowe;
 - 7) odpowiedzialność za własne decyzje.

3. Rekomenduje się wykorzystywanie AI jako przedmiotu analizy i dyskusji, np. poprzez:

- 1) wyszukiwanie błędów w odpowiedzi AI;
- 2) porównywanie odpowiedzi AI z wiarygodnymi źródłami;
- 3) poprawianie błędnej odpowiedzi;
- 4) ocenianie jakości wygenerowanego tekstu;
- 5) analizowanie stereotypów i uprzedzeń obecnych w odpowiedziach AI;
- 6) dyskusję o etycznych i społecznych konsekwencjach rozwoju AI.

§ 12. Bezpieczeństwo, etyka i odpowiedzialność

1. Użytkownik AI powinien pamiętać, że wygenerowane treści mogą być:

- 1) nieprawdziwe;
- 2) nieaktualne;
- 3) tendencyjne;
- 4) pozbawione odpowiedniego kontekstu;
- 5) naruszające prawa innych osób.

2. Szczególnej weryfikacji wymagają informacje dotyczące:

- 1) zdrowia;
- 2) prawa;
- 3) bezpieczeństwa;
- 4) finansów;
- 5) sytuacji osobistej uczniów;
- 6) aktualnych wydarzeń i obowiązujących przepisów.

3. Szkoła nie wykorzystuje narzędzi AI do tworzenia profili uczniów ani do automatycznego przewidywania ich zachowania, wyników edukacyjnych lub sytuacji życiowej bez odpowiedniej podstawy prawnej i wymaganych zabezpieczeń.

§ 13. Korzystanie z AI podczas sprawdzania wiedzy

1. Zasady korzystania z AI podczas sprawdzianów, kartkówek, prac klasowych i innych form oceniania określa nauczyciel przed rozpoczęciem danego zadania.

2. Jeżeli korzystanie z AI jest niedozwolone, uczeń powinien wykonać zadanie samodzielnie.

3. Jeżeli korzystanie z AI jest dozwolone, nauczyciel określa jego dopuszczalny zakres.

4. W przypadku prac projektowych nauczyciel może wymagać udokumentowania procesu pracy, w tym:

- 1) kolejnych etapów powstawania pracy;
- 2) wykorzystanych źródeł;
- 3) zastosowanych narzędzi AI;
- 4) przykładowych promptów;

- 5) informacji o sposobie weryfikacji odpowiedzi AI.

§ 14. Odpowiedzialność za wykorzystanie AI

1. Uczeń odpowiada za właściwe i zgodne ze szkolnymi zasadami wykorzystanie AI w ramach wykonywanego zadania.
2. Nauczyciel odpowiada za rzetelnie przygotowane materiały z wykorzystaniem AI przekazane uczniom.
3. Korzystanie z AI nie zwalnia z odpowiedzialności za:
 - 1) prawdziwość przedstawianych informacji;
 - 2) przestrzeganie praw autorskich;
 - 3) ochronę danych osobowych;
 - 4) poszanowanie dóbr osobistych;
 - 5) bezpieczeństwo innych osób;
 - 6) przestrzeganie zasad obowiązujących w szkole.

§ 15. Naruszenie zasad

1. Naruszenie niniejszego regulaminu może skutkować podjęciem działań zgodnych ze statutem szkoły oraz obowiązującymi przepisami prawa.
2. W przypadku naruszenia zasad przez ucznia nauczyciel w pierwszej kolejności podejmuje działania wychowawcze i edukacyjne, adekwatne do charakteru zdarzenia.
3. W przypadku poważnych naruszeń, w szczególności dotyczących:
 - 1) cyberprzemocy;
 - 2) rozpowszechniania wizerunku lub danych innych osób bez uprawnienia;
 - 3) tworzenia deepfake'ów w celu ośmieszenia lub skrzywdzenia innej osoby;
 - 4) naruszania bezpieczeństwa systemów informatycznych;
 - 5) uporczywego wykorzystywania AI do oszustwa,szkoła podejmuje działania przewidziane w statucie szkoły i Standardach Ochrony Małoletnich oraz – jeżeli jest to konieczne – zawiadamia właściwe osoby lub instytucje.
4. Szkoła stosuje zasadę proporcjonalności i uwzględnia wiek, rozwój psychofizyczny ucznia, charakter naruszenia oraz jego skutki.

§ 16. Kompetencje AI i edukacja społeczności szkolnej

1. Szkoła rozwija kompetencje AI uczniów i nauczycieli poprzez:
 - 1) zajęcia edukacyjne;
 - 2) projekty;
 - 3) lekcje wychowawcze;
 - 4) szkolenia nauczycieli;
 - 5) działania dotyczące bezpieczeństwa cyfrowego;
 - 6) edukację dotyczącą prywatności, dezinformacji, deepfake'ów i praw autorskich.

2. Nauczyciele są zobowiązani do systematycznego rozwijania kompetencji potrzebnych do bezpiecznego i odpowiedzialnego korzystania z AI.
3. Szkoła może organizować szkolenia i konsultacje dla rodziców dotyczące bezpieczeństwa dzieci w środowisku wykorzystującym AI.

§ 17. Rola szkoły i dyrektora

1. Dyrektor szkoły odpowiada za stworzenie warunków umożliwiających bezpieczne i odpowiedzialne wykorzystywanie AI w szkole.
2. Dyrektor, we współpracy z nauczycielami i specjalistami, może określić listę narzędzi rekomendowanych do wykorzystania w pracy szkoły.
3. Przed dopuszczeniem narzędzia AI do systematycznego wykorzystywania przez szkołę należy, w miarę potrzeb, przeanalizować:
 - 1) warunki korzystania z usługi;
 - 2) zasady przetwarzania danych;
 - 3) wiek użytkowników;
 - 4) możliwość korzystania z usługi bez tworzenia konta ucznia;
 - 5) sposób wykorzystywania danych wprowadzanych do systemu;
 - 6) możliwość wyłączenia funkcji gromadzenia lub wykorzystywania danych do trenowania modeli;
 - 7) bezpieczeństwo techniczne;
 - 8) zgodność z przepisami prawa.
4. W przypadku narzędzi wymagających przetwarzania danych osobowych szkoła postępuje zgodnie z zasadami ochrony danych osobowych i korzysta ze wsparcia inspektora ochrony danych.

§ 18. Postanowienia końcowe

1. Regulamin stanowi element wewnętrznych zasad organizacji pracy szkoły i pozostaje w związku ze statutem szkoły, zasadami oceniania, Standardami Ochrony Małoletnich, polityką ochrony danych osobowych oraz innymi obowiązującymi w szkole regulacjami.
2. Regulamin podlega okresowemu przeglądowi, nie rzadziej niż raz w roku szkolnym, oraz każdorazowo w przypadku istotnych zmian przepisów prawa lub technologii.
3. W sprawach nieuregulowanych niniejszym regulaminem stosuje się obowiązujące przepisy prawa.
4. Regulamin wchodzi w życie z dniem 15 września 2026 r.

Dyrektor Szkoły Podstawowej nr 1 im. Janusza Korczaka w Szprotawie

Podstawy prawne:

- **Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1689 z 13 czerwca 2024 r. – Akt w sprawie sztucznej inteligencji (AI Act)** – w szczególności art. 4 dotyczący kompetencji w

zakresie AI oraz art. 5 dotyczący zakazanych praktyk. Obowiązek podejmowania działań na rzecz kompetencji AI stosuje się od 2 lutego 2025 r.

- **Rozporządzenie (UE) 2016/679 (RODO)** – szczególnie zasady zgodności z prawem, minimalizacji danych, ograniczenia celu, bezpieczeństwa i szczególnej ochrony danych dzieci.
- **Ustawa z 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe** – w zakresie zadań szkoły, zapewniania bezpiecznych i higienicznych warunków nauki, wychowania i opieki oraz organizacji pracy szkoły.
- **Ustawa z 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych** – w zakresie korzystania z cudzych utworów i materiałów wygenerowanych lub przekształconych przy użyciu AI.
- **Statut szkoły** – jako dokument regulujący prawa i obowiązki uczniów oraz zasady zachowania w szkole.
- **Standardy Ochrony Małoletnich obowiązujące w szkole** – szczególnie w zakresie przemocy, cyberprzemocy, ochrony wizerunku i bezpieczeństwa cyfrowego.